

ETİYOPYA

ÜLKE PROFİLİ



T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü
2025

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	7
3. DIŞ TİCARET	10
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	15
5. TÜRKİYE ile TİCARET	17
EKLER:.....	19

1. GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti
Yönetim Şekli	Cumhuriyet
Resmi Dil	Amharikçe
Din	Hristiyanlık % 45 , İslamiyet %50, Yerel inançlar %5
Başkent	Addis Ababa
Yüzölçümü	1.104.300 km ²
Nüfus	110,2 Milyon (2025 yılı IMF tahmini)
Başlıca Şehirler	Addis Ababa, Afar, Dire Dawa, Mekele, Nazret
Etnik Yapı	Oromo %40, Amhara ve Tigre %32, Sidamo %9, Shankella %6, Somali %6, Afar %4, Diğer %3
Döviz Kuru	Birr
Uluslararası Telefon Kodu	+251

Kaynak: Economist Intelligence Unit, Country Report, CIA Fact Book, IMF

Tarihi, Siyasi ve İdari Durum

Etiyopya Afrika Kıtasında 3000 yıllık en eski medeniyete sahip olup, tarihte hiç bir zaman sömürge olmamış bir doğu Afrika ülkesidir. Etiyopya'nın M.Ö. 1237 yılında kurulduğu tarihçilerce iddia edilmektedir. Bugünkü anlamda M.Ö. 8. yüzyılda Etiyopya üzerinde kurulan ilk devlet Diamat Krallığıdır. Bu krallığın M.Ö. 1. yüzyılda çökmesiyle yerine Aksum Krallığı kurulmuştur. Bugünkü Etiyopya 1955 yılında kabul edilen Anayasa ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti adını almıştır.

1934-41 dönemindeki İtalyan işgali hariç tutulursa Afrika ülkeleri içinde sömürgeci yönetim altında idare edilmeyen tek ülke Etiyopya'dır ve uzun bir süre monarşi ile yönetilmiştir. 1974 yılında askeri cunta, the Derg, 1930 yılından beri hüküm süren İmparator Haile Salassie'yi tahtından indirerek sosyalist bir devlet kurmuştur. Kanlı darbeler, isyanlar, uzun süren kuraklık yılları ve toplu iltica sorunlarının var olduğu Etiyopya'da, 1991 yılında isyancı güçlerin Etiyopya Halkın Devrimci Demokratik Cephesi (Etiyopyan People's Revolutionary Democratic Front -EPRDF) altında bir koalisyon kurlmaları ile bu rejim de devrilmiştir. Askeri cuntanın devrilmesi ile politik ve ekonomik açıdan istikrarlı bir döneme girilmiş ve ülke Afrika'nın en istikrarlı ülkelerinden birisi haline gelmiştir. Ülkede Anayasa 1994 yılında yürürlüğe konmuş olup, ülkede çok partili parlamenter bir idari yapı söz konusudur. Anayasaya göre meclis iki bölümden oluşmaktadır: Tüm ülkeyi temsil eden federal milletvekilleri ve bölgelerini temsil eden federe milletvekilleri. Federal milletvekilleri federe milletvekilleri göre daha fazla yetkiye sahiptirler.

Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti 9 federal bölgeye ve iki büyükşehir şehir (Addis Ababa ve Dire Dawa) idaresine ayrılmıştır. Gerek nüfus ve gerekse ekonomik açıdan en önemli bölgeler Oromiya ve Amhara'dır. Büyükşehirler ise Addis Ababa ve Dire Dawa'dır. Geçmiş yıllardaki deneyimler göz önüne alınarak idari yetkiler ciddi ölçülerde bölgelere ve iki büyükşehirde de il yönetimlerine bırakılmıştır.

Yaklaşık 100 milyonluk nüfusu ile Etiyopya Nijerya'dan sonra Afrika'nın en kalabalık ikinci ülkesi konumundadır. Etiyopya gittikçe artış göstermesine rağmen kişi başına düşen geliriyle UNDP'nin en yoksul ülkeleri arasında yer almaktadır. Etiyopya ekonomisi, limanlara olan uzaklığı, doğal

kaynaklarının ve altyapısının yetersizliği, kuraklık ve Eritre ile yaşadığı anlaşmazlıklardan dolayı yeterli gelişme gösterememiştir. 1991 yılına kadar Etiyopya'nın bir parçası olan Eritre ile Mayıs

1998 ile Aralık 2000 arasında sürekli çatışmalar söz konusu olmuştur. Aralık 2002'de Eritre ile Barış Anlaşması imzalanmış olmasına rağmen durum hassasiyetini korumaya devam etmekte ve özellikle var olan sınır probleminin kısa vadede çözümü de mümkün görülmemektedir. Diğer taraftan Etiyopya zayıf durumda olan Somali'deki geçici federal hükümete yardım etmek amacıyla 2006 yılında bu ülkeye müdahalede bulunmuş, Afrika Birliği Barış Gücünün bölgeye intikalinin gecikmesi nedeniyle Etiyopya birlikleri planlanandan daha uzun süre Somali'de kalmıştır

Nüfus-Etnik Yapı

Etiyopya Afrika'nın en fazla nüfusa sahip ülkelerinden birisidir. 2005 yılında 69,1 milyon olarak gerçekleşen nüfus, 2010 yılında 83 milyon olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında 92,7 milyon olan Etiyopya'nın nüfusu 2021 yılı itibarıyla tahminen 98,7 milyona ulaşmıştır. Etiyopya'da yıllık nüfus artış hızı %3'ün üzerinde olup, nüfusun % 80'i kırsal bölgelerde, kalan %20'i ise şehir ve ilçelerde yaşamaktadır. Son 15-20 yıl içerisinde yüz binlerce Etiyopyalı ABD'ye göç etmiş ve özellikle Los Angeles ve Washington DC'ye yerleştirilmişlerdir. Önemli bir Etiyopyalı nüfus da Avrupa Birliği ülkelerinde yaşamaktadır. Etiyopya oldukça genç bir nüfusa sahip olup, toplam nüfusun %46,1'i 15 yaşın altında, %51,2'si 15-64 yaş arasında olup, 65 yaş ve üzerindeki nüfus ise sadece %2,7'dir. Ortalama ömür 55,4 yıl olup, bu rakam erkeklerde 52,9 yıl, kadınlarda ise 57,9 yıldır. Federal anayasaya göre Etiyopya, etnik kökenlerine bağlı olarak eyaletlere bölünmüş ise de, hiç bir eyalet etnik köken açısından tam homojen bir yapıya sahip değildir. Hatta bazı eyaletlerde çok farklı etnik kökenli insanlar bir arada bulunmaktadır. Etiyopya'da 64 farklı etnik grup bulunmakta olup, en büyük etnik grup Oromo'dur. Ülke nüfusunun %40'ı Oromo kabilesine aittir. Diğer etnik gruplar ise Amhara %25, Sidama %9, Tigre %7, Somali %6, Wolaita %4, Afar %4, Gurage %2 ve diğerleri %3'dür. Oromolar çoğunlukla orta ve güney kesimlerde yerleşik iken, Amhara ve Tigreler ülkenin kuzey bölümünde, Sidamalar kuzeybatıda, Somaliler güneydoğuda, Afarlar ise çoğunlukla kuzeydoğuda yerleşiktirler.

Etiyopya'da nüfusun %45'i Hristiyan, %50'si Müslüman ve geri kalan %5'lik kesim ise yerel inanışlara sahiptir. Hristiyanların %85'i Ortodoks, %10'u ise Protestan, %5'i de Katoliktir. Müslümanların ise hemen hemen tamamı Sünni Müslümandır.

Eğitim

Etiyopya eğitimli nüfus oranının oldukça düşük olduğu bir ülkedir. Ülkede zorunlu eğitim bulunmamakta, bu yüzden okur yazarlık oranı da son derece düşük kalmaktadır. Ancak, son yıllarda ülkede eğitime önem verilmeye başlanmış, ülkenin gelişme plan ve programlarında eğitim öncelikli konular arasında yer almaya başlamıştır. Bugün ilkökul çağındaki çocukların %70'i, orta düzeyde ise %40'ı eğitime devam etmektedir. Lise düzeyinde eğitime devam etme oranı ise %25 civarındadır. Ülkede okur yazarlık oranı ortalama %45 olup, bu oran erkeklerde %50, kadınlarda ise %40'dır. Okur yazarlık oranı şehirlerde %75 civarında iken, kırsal kesimde %25 civarındadır. Ülkede üniversite mezunlarının sayısı gittikçe artmakta ise de, üniversite mezunu sayısı oldukça düşüktür.

Coğrafi Yapı

Etiyopya 1,1 milyon kilometre karelik bir yüz ölçüme sahiptir. Kuzeyinde Eritre, Cibuti ve doğusunda Somali bulunurken, batıda Sudan ve güneyde Kenya ile komşuluğu bulunmaktadır. Etiyopya'nın denize sınırı yoktur. Dağlık bölgeler ülkenin kuzey kesimlerinde yer almaktadır. 4500 metre yüksekliğe sahip Ras Dashen, Semien Dağlarında bulunmaktadır.

Etiyopya yüksekliği 2000 ve 3000 metreler arasında değişen yüksek bir platoya sahiptir. Ülkenin kuzey doğusundan başlayan ve merkezden güneybatıya doğru genişleyen Rift Vadisi ülkeyi iki bölüme ayırmaktadır. Rift Vadisinin güney ve güneybatısında çok sayıda göl bulunmaktadır. Etiyopya'da Abay olarak bilinen Nil Nehri ülkeyi kuzeybatıdan girerek yaklaşık 800 km.lik bir yol katetmektedir. Etiyopya'daki en uzun iki nehir güneydoğu istikametinde akan ve yüksek bölgelerden düşük rakımlı bölgelere doğru ilerleyen Awash ve Wabishebele nehirleridir. Ülkede yaklaşık 3 milyar MW hidroelektrik üretimini mümkün kılan irili ufaklı çok sayıda nehir bulunmaktadır.

Doğal Kaynaklar

Etiyopya hidroelektrik dışında diğer enerji kaynakları açısından son derece fakir bir ülkedir. Ülkede kullanılan enerjinin %98'i hidroelektrik kaynaklarından elde edilmektedir. Ülkenin özellikle orta kesimlerinde değerlendirilemeyen yüksek hidroelektrik potansiyeli bulunmaktadır. Ancak hidroenerjiye aşırı bağımlılık ülkede zaman zaman kuraklık sorununu da beraberinde getirmekte ve yağışların yetersiz olduğu durumlarda enerji üretiminde azalmalar söz konusu olabilmekte, bu durum da uzun süreli elektrik kesintilerine neden olabilmektedir. Bu durumdan özellikle sanayi sektörünü olumsuz etkilemektedir.

Etiyopya'da enerji üretimine elverişli 9 adet nehir bulunmakta olup, bu nehirler üzerinde yeni baraj inşaatları devam etmekte, bir kısım baraj inşaatları da projelendirilmiş durumdadır. Ancak sınırlı kaynaklar inşa halindeki barajların hedeflenen sürelerde faaliyete geçmesini engellemektedir. Güneş ve rüzgar gibi yenilenebilir enerji kaynakları ile ilgili çalışmalar da devam etmektedir.

Ülkede hidroenerji potansiyeli yeterince değerlendirilebildiği takdirde, düşük maliyetiyle birlikte, Etiyopya'nın Afrika'nın en önemli hidroenerji ihraç eden ülkelerinden birisi olabileceği uluslararası çevrelerce kabul edilmektedir.

Etiyopya'da evsel tüketim ve tarımsal kullanım açısından suya yapılan yatırımlar son derece yetersiz olup su ve sulama altyapısı konusunda oldukça geri düzeydedir. Nüfusun %60'dan fazlası halen yüzey sularından ihtiyacını karşılamakta, ev ve barınaklarda şebeke suları kullanımı son derece kısıtlı kalmaktadır. İnsanların önemli bir kısmı da tuvalet ihtiyacını açıkta gidermektedir. Ülkede insanların yaşadığı mahallere suyun ulaştırılarak sağlıklı bir su tüketiminin sağlanması ülkenin en önemli hedeflerinden olup, bu durum hükümetlerin üzerinde durduğu en önemli konular arasındadır.

Ülkede tarımsal arazilerin sulama imkanları da hemen hemen hiç gelişmemiş olup, bugün tarıma elverişli arazilerin ancak %4'ü sulanabilmektedir. Bu sulamanın da önemli bir kısmı çiftçilerin kendi imkanlarıyla geliştirdikleri sulamalardan oluşmaktadır. Bu durum ülkede tarımın tamamen doğal

yağışlara bağlı olarak yapılmasını zorunlu kılmakta ve bu durum sektörde verimliliği düşürerek rekabetçi ürün üretimini engellemektedir. Rekabetçi olmayan üretim dış pazarlara girişi de zorlaştırmaktadır. Etiyopya’da yüksek yatırım maliyetleri nedeniyle sulama yatırımlarına fazla kaynak ayırlamamaktadır.

Madencilik sektörünün, Etiyopya ekonomisi içinde önemi bugün için az olup, sektörün GSYH’ya katkısı %2 düzeyindedir. Ancak, Etiyopya Madencilik Bakanlığı’na göre ülkede önemli miktarda altın, titanyum, platinyum, nikel, potasyum ve soda yatakları vardır. Ayrıca rezerv durumları henüz tam olarak kestirilemeyen mermer, granit, kalker, kalay, alçıtaşı, değerli taş, demir cevheri, kömür, bakır, silis, diyotomit madenleri de mevcuttur. Jeotermal enerji dışında doğal gaz ve petrol potansiyelinin de olduğu tahmin edilmektedir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	159,76	142,07	109,49	125,74	143,65	165,18	190,03	217,93
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	7,2	8,1	7,2	7,1	7,7	8	7,8	7,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	1 511	1 310	994	1 124	1 263	1 430	1 619	1 828
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	30,2	21	13	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-2,9	-4,2	-2,9	-2,6	-2,1	-1,9	-1,7	-1,8
Nüfus (milyon)	105,71	108,41	110,15	111,91	113,7	115,52	117,37	119,25
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	38,7	32,7	46,7	41,1	38,6	36,4	34,2	32,1

(*) Tahmini Veriler

Kaynak: IMF

Ekonomik Durum

Dünyanın ve Afrika'nın en fakir ülkelerinden birisi olan Etiyopya'da 1990'lı yılların başından itibaren serbest pazar ekonomisine dayalı stratejiler izlenmeye başlanmış ve yapısal reformların uygulanmasına öncelik verilmiştir. Bu çerçevede, iç fiyatların yeniden düzenlenmesi, dış ticaretin liberalizasyonu, devlet işletmelerinin özelleştirilmesi ve iç ve dış özel yatırımların desteklenmesi hükümetlerin öncelikli hedefleri arasında yer almıştır.

Hükümet yollar, elektrik santralleri ve telekomünikasyon gibi ülkenin altyapısını geliştirmek amacıyla yoğun bir yatırım sürecine girmiştir. Bunun yanı sıra, hükümet kamu iktisadi kuruluşlarının özelleştirilmesi programını da yürürlüğe koymuştur. Özelleştirme süreci her ne kadar yavaş olsa da son on yıl içerisinde bir çok küçük ve orta ölçekli kamu iktisadi kuruluşu özelleştirilmiştir.

Hükümet elektrik santralleri ve telekomünikasyon gibi sektörlerde yabancı yatırımları ülkeye çekmeye çalışmaktadır. Etiyopya'da tarım sektörü, tekstil ve deri gibi tarıma dayalı sanayilerde ve turizm sektörünün gelişiminde de yabancı sermayeye büyük ihtiyaç duyulmaktadır.

Yabancı ve yerli özel sektör yatırımlarını teşvik etmek amacıyla, 1992 yılında Yatırım Kanunu (Investment Code) çıkarılmış ve bugüne kadar bu kanunda bir kaç kez değişiklik yapılmıştır.

Etiyopa'da kalkınma planları uygulanmakta ve planlar sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması ve yoksulluğun giderilmesi için önemli tedbirleri içermektedir. Söz konusu planlarda tarım, sanayi ve altyapı öncelikli konuları teşkil etmekte olup, ülkedeki yaşam standartlarının yükseltilerek yoksulluğun giderilmesinin hizmetler sektöründen ziyade özellikle bu sektörlerle önem verilerek sağlanabileceği hususu benimsenmiştir.

Plan hedefleri doğrultusunda tarım sektöründe yeni arazilerin tarıma açılması, girdi kullanımının artırılması, alt yapının iyileştirilmesi ve elde edilen üretimin daha iyi koşullarda pazarlanmasının teşvik edilmesi yoluna gidilmektedir. Özellikle ülke ekonomisine büyük katkı layan hububat, bakliyat, kahve ve çay gibi ürünlerin üretimlerinin artırılması için büyük çaba gösterilmiştir.

Etiyopya'da GSYİH, 2024 yılı itibariyle 143 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2025 yılı GSYİH tahminleri ise 109,5 milyar dolardır.

Ekonomik Performans

Etiyopya'daki son ekonomik veriler ülke ekonomisinin global ekonomik krizin olumsuz etkilerinden kurtulmaya başladığını göstermektedir. Global resesyon Etiyopya'nın hem ihracatını hem de yatırımlarını olumsuz etkilemiştir. Tarım sektöründe son yaşanan gelişmeler ümit verici olup, olumsuz iklim koşullarına rağmen ekilen arazilerdeki ve gübre kullanımındaki artış, son yıllarda tarımsal üretimin beklenenden yüksek gerçekleşmesini sağlamaktadır. Ülkede enerji üretimi ise son yıllarda faaliyete geçen üç hidroelektrik santrali sayesinde ikiye katlanarak 2 milyar megawata yükselmiştir. Bu santrallerin tam kapasite ile çalışması durumunda enerji üretiminin %50 artış göstereceği belirtilmektedir.

Etiyopya'da önümüzdeki yıllarda GSYİH'nın hızlanarak artması beklenmektedir. Tarım sektöründe ve tarıma dayalı sanayi sektörlerindeki gelişmeler genel ekonomiyi olumlu yönde etkileyecektir. Etiyopya'da kullanılabilir enerji üretiminin artması ve pazarlama altyapısının gittikçe iyileşmesi neticesinde ülkede daha fazla üretici pazar için üretim yapmaya başlamış olup, bu sayının önümüzdeki yıllarda da gittikçe artış göstermesi beklenmektedir.

Gerçekleştirilen kurumsal reformlar, yeni düzenlemeler ve altyapının giderek iyileşmesi Etiyopya'daki ticari faaliyetleri de daha kolay ve daha ucuz hale gelmeye başlamıştır. Ancak, gerek altyapı ve gerekse mevzuat açısından halen ülkede yapılması gereken bir çok eksiklik söz konusudur.

Ülkede uzun süre yüksek seyreden enflasyon giderek azalma göstermiş olup, 2014 yılında %7,4'e gerilemiştir. Son yıllarda genel olarak yükseliş trendi yaşamıştır. 2017 yılında %10,7 olan enflasyon, 2023 yılında % 30,2, 2024 yılında ise %21 olarak gerçekleşmiştir. Enflasyonun 2025 yılında ise % 13 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

İstihdam

Etiyopya dünyanın en fakir ülkelerinden birisi olması nedeniyle ortalama insan ömrü de oldukça düşük düzeydedir. Ülkede genç nüfusun oldukça yüksek düzeylerde bulunması

Çalışabilecek durumdaki insan sayısının da oldukça yüksek düzeylerde olmasına neden olmaktadır. Ülkede sanayi sektörünün gelişme göstermemiş olması nedeniyle iş imkanları oldukça sınırlı kalmaktadır. Etiyopya'nın istihdam rakamlarına ilişkin gerçekçi veriler bulunmamakta ancak, Etiyopya dünyada işsizliğin en yoğun olduğu ülkelerden birisi olarak bilinmektedir. Bazı kaynakların yapmış olduğu tahminlere göre ülkede işsizlik oranları %40'ın üzerindedir. Özellikle küresel kriz yıllarında bu rakamın %50'lerin üzerine çıktığı bildirilmektedir.

Ülkede eğitim düzeyinin yetersiz olması, yetişmiş kalifiye eleman miktarını da sınırlamaktadır. İş arayanların çok büyük bir kısmı vasıfsız eleman statüsündedir.

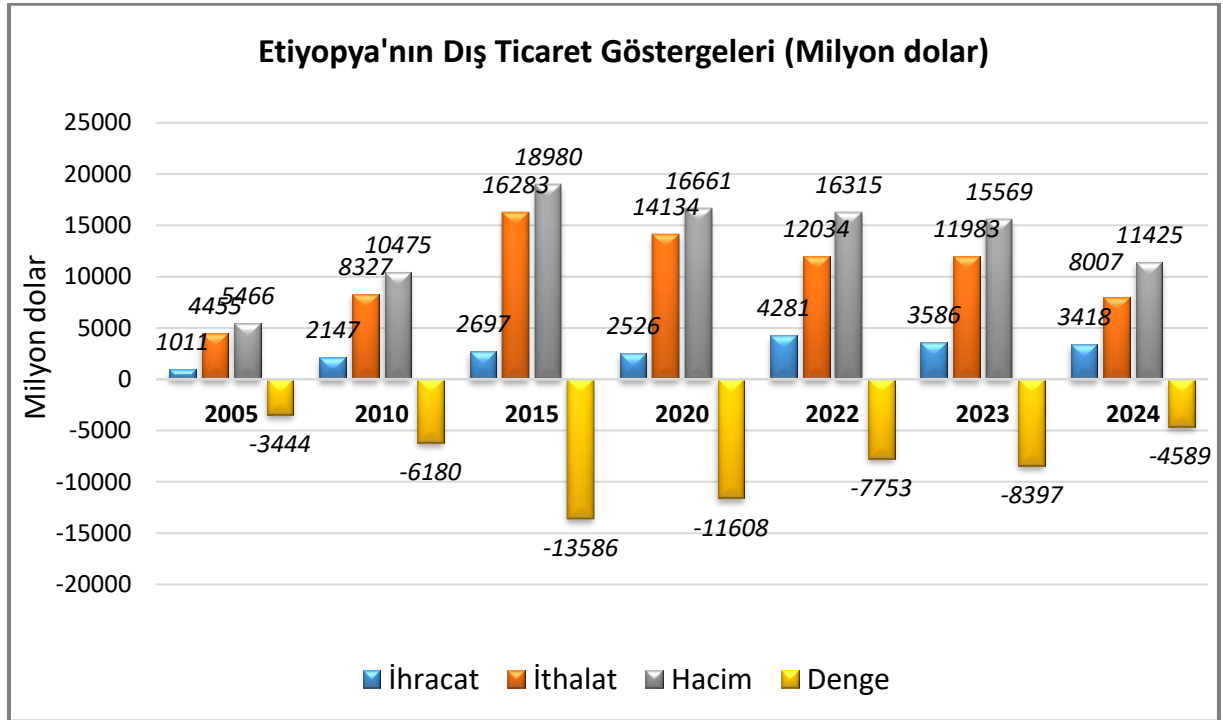
40 milyondan fazla işgücünün bulunduğu Etiyopya'da tarım sektörü, ülke ekonomisinde çok önemli bir yere sahip olması nedeniyle istihdamın da en yoğun olduğu sektördür. Toplam istihdamın yaklaşık %80'i tarım sektöründe istihdam edilmektedir. Tarım sektöründen sonra hizmet sektörü %13'lük payı ile ikinci sırada yer almakta, geri düzeydeki sanayi sektörü ise %7'lik pay ile istihdama katkıda bulunmaktadır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Etiyopya dünyada en az gelişmiş ülkelerden biridir. Diğer az gelişmiş ülkeler gibi Etiyopya’da da tarım sektörü ana sektör konumunda olup, sektörün performansı tüm ekonominin performansına yön vermektedir. Sanayi sektörü ise gelişmenin başlangıç aşamalarında. Tarım sektörü dışında önemli bir üretim gücü bulunmayan Etiyopya, sanayi ürünlerinin önemli bir kısmını ithal etmektedir. Tarımsal ürünlerden elde ettiği ihracat geliri ile sanayi ürünleri ithalatını karşılayamayan Etiyopya, kronik bir biçimde dış ticaret açığı vermektedir. 2014 yılından itibaren 10 milyar doların üzerine çıkan dış ticaret açığının azalarak da olsa, önümüzdeki yıllarda da devam etmesi beklenmektedir. 2024 yılı kesinleşmemiş yansıma verileri göre Etiyopya’nın ihracatı 3,4 milyar dolar, ithalatı ise 8 milyar dolardır. Etiyopya’nın en büyük ithal kaynaklarından BAE ve Cibuti dahil çok sayıda ülkeden olan ithalatları 2024 yılı ithalatına henüz yansımamış durumdadır. 2024 yılı dış ticareti 4,6 milyar dolar açık vermiş durumdadır.



Kaynak: Trademap, 15/11/2025 tarihli Yansıma Veriler.

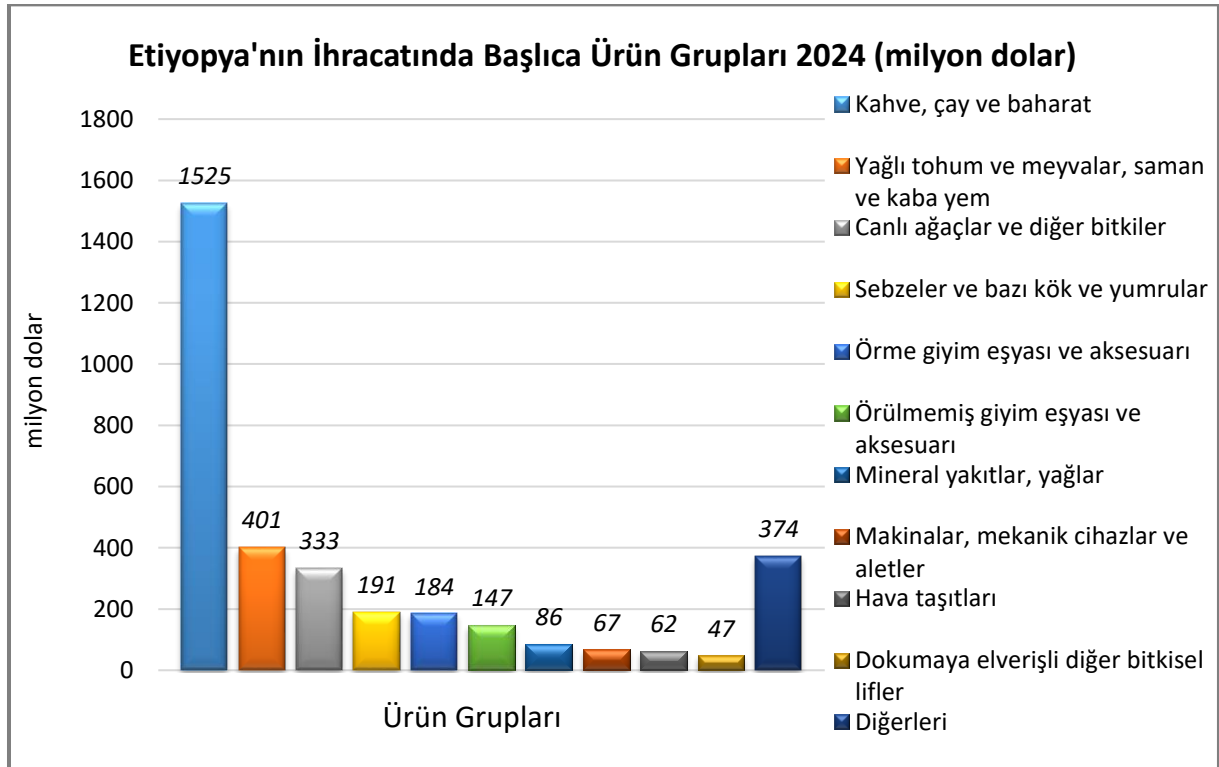
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Etiyopya'nın ihracatının çok büyük bir bölümü tarımsal ürünlere dayanmaktadır. 2021 yılında genel olarak en önemli ihraç ürünleri kahve, susam ve diğer yağlı tohumlar, sebzeler, bakliyat ve kesme çiçektir. İlk 5 ürünün ihracatı toplam ihracatın %70'inden fazlasını oluşturmaktadır. Etiyopya kahveyi en çok Almanya, Arabistan, ABD, Belçika ve Japonya'ya; susamı en çok Çin, İsrail, BAE, Türkiye ve Vietnam'a; sebzeyi Somali, Cibuti, Arabistan, BAE ve Yemen'e; bakliyatı Vietnam, Endonezya, Pakistan, BAE ve Kenya'ya; kesme çiçeği ise en çok Hollanda, Arabistan, İngiltere, Norveç ve Japonya'ya ihraç etmektedir.

Son yıllarda Etiyopya'nın ihracatta yüzünü güldüren ve en hızlı gelişme gösteren sektör çiçekçilik olmuştur. 2000 yılında 1 firma ile ihracata başlayan sektör günümüzde 100'ün üzerinde üretici-ihracatçıya sahiptir. 2005 yılında sadece 12 milyon dolar olan kesme çiçek ihracatı son yıllarda 200 milyon doların üzerine çıkmıştır.

Önemli diğer bir ihraç kalemi olan canlı hayvan veya bunların etlerinin tamamına yakını civardaki müslüman ülkelere ihraç edilirken deriler AB ve Uzak Doğu ülkelerine satılmaktadır.

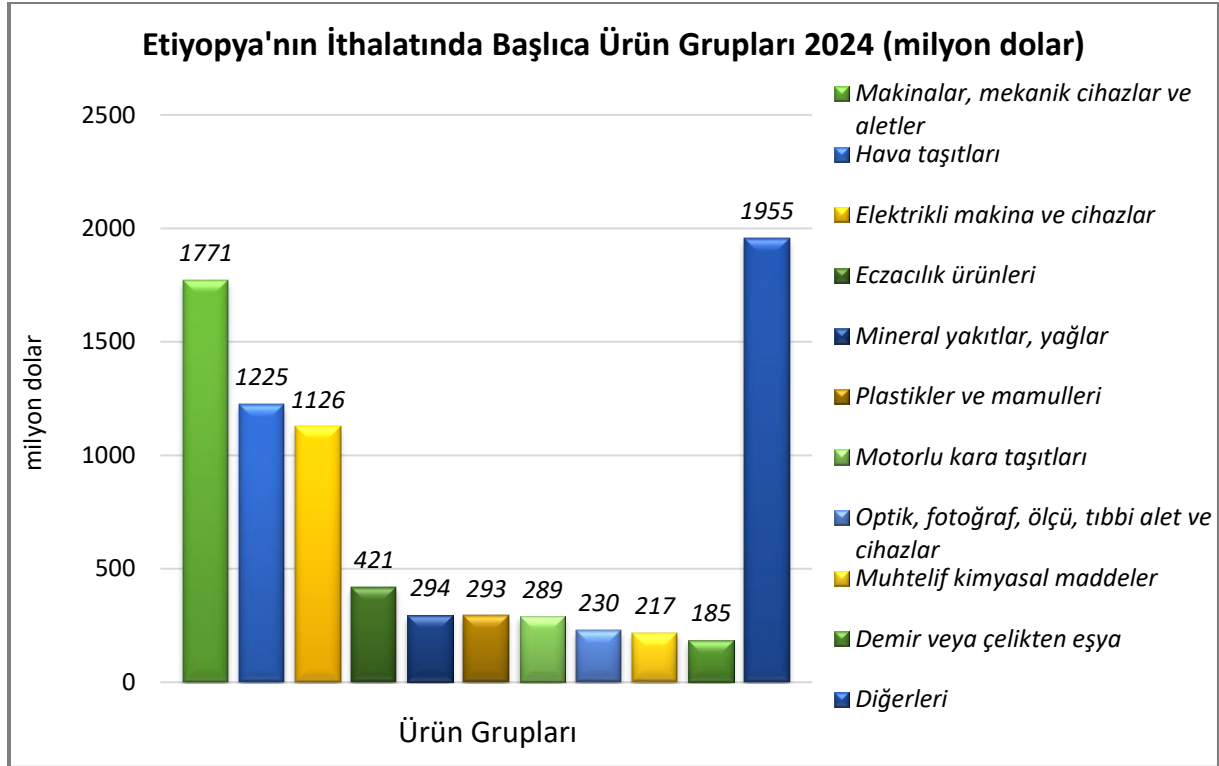


Kaynak: Trademap, 15/11/2025 tarihli Yansıma Veriler.

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Etiyopya'nın ithalatının büyük bir bölümünü sanayi ürünleri oluşturmaktadır. Genel olarak petrol yağları, kimyasal gübreler, otomobiller, palm yağı ve tıbbi ilaçlar en önemli ithal kalemleridir. Etiyopya tarım ve gıda ürünü olarak en çok palm yağı, buğday, pirinç ve şeker ithal etmektedir. Bu dört tarım ürününün ithalatı toplam ithalatın da % 10'u gibi önemli bir oranına ulaşmaktadır. 2024 yılı henüz kesinleşmeyen yansıma verilere göre hava araçları, turbojetler, bilgi işlem makinaları ve tıbbi ilaçlar en önemli ithal ürünleridir.



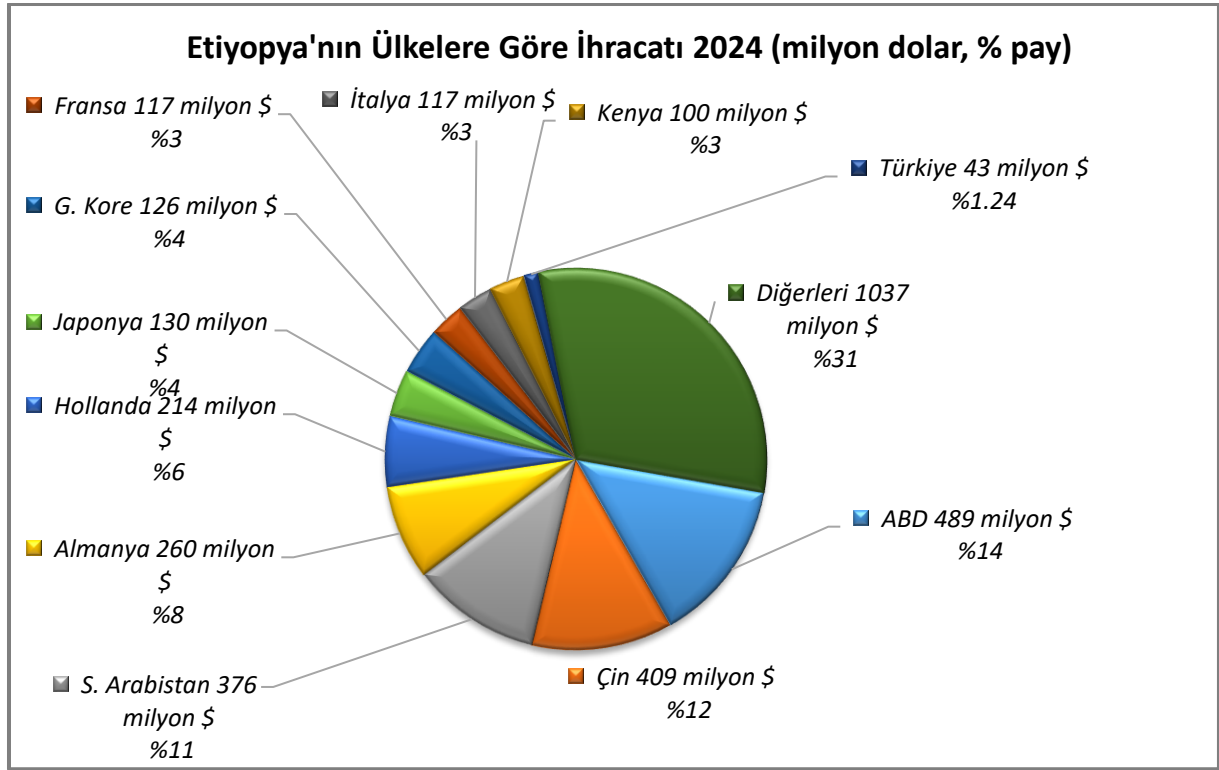
Kaynak: Trademap, 15/11/2025 tarihli Yansıma Veriler.

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Genel olarak Etiyopya'nın ihracatında ABD, Hollanda ve BAE en önemli yeri tutmaktadır. 2024 yılı yansıma verilere göre ABD, Çin ve S. Arabistan en önemli ülkelerdir. Türkiye Etiyopya'nın 2024 yılı ihracatında % 1,24 civarındaki payla 20. sırada yer almaktadır.



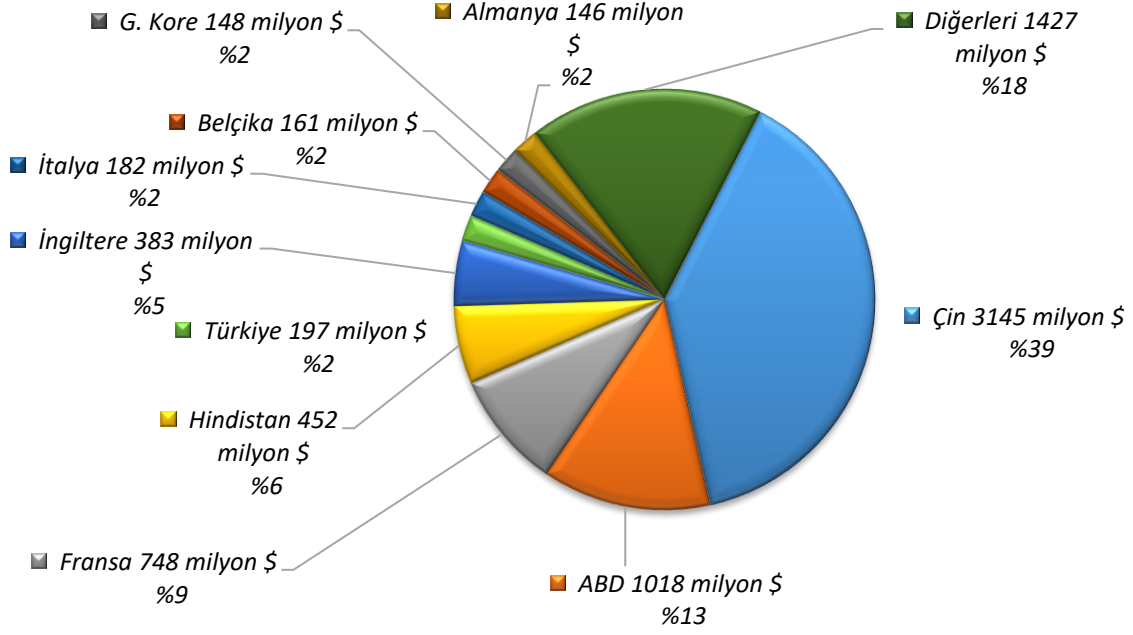
Kaynak: Trademap, 15/11/2025 tarihli Yansıma Veriler.

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Etiyopya'nın ithalatında ise Çin en önemli yeri tutmakta, bu ülkeyi ABD ve Fransa takip etmektedir. Etiyopya'nın ithalatında önemli yer tutan BAE'den olan 2024 yılı ithalatı henüz ithalat verilerine yansımadığı için tablolarda gözükmemektedir. 2024 yılı yansıma verilere göre Türkiye, Etiyopya'nın ithalatında aldığı % 2,5'lik pay ile 6. sırada yer almaktadır.

Etiyopya'nın Ülkelere Göre İthalatı 2024 (milyon dolar, % pay)



Kaynak: Trademap, 15/11/2025 tarihli Yansıma Veriler.

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Etiyopya 1992 yılından itibaren serbest pazar ekonomisi uygulamaya başlamıştır. Bu durum ülkede özel sektör yatırımlarını da beraberinde getirmiştir. Pazar ekonomisine geçişle birlikte ülkede birçok reforma gidilmiş, bu reformlar başta kamuya ait işletmelerin özelleştirilmesi olmak üzere, ana hatlarıyla dış ticaretin liberalizasyonu, yurt içindeki ürün fiyatlarının yeniden belirlenmesi ve ülkede devalüasyona gidilmesi gibi konuları içermiştir.

Etiyopya’da yatırım yapılabilecek birçok alan söz konusudur. Etiyopya’da iş kurma ve yatırım maliyetlerinin de oldukça düşük olduğu kabul edilmektedir. Ülke gerek iklimi, gerek verimli toprakları ve bol miktardaki hammadde kaynakları ile yabancı yatırıma da elverişli imkanlar sunmaktadır. Avrupa, Ortadoğu ve Asya ülkeleri ile diğer Afrika ülkelerine iyi bir bağlantı noktasında bulunması Etiyopya’nın Afrika’da yatırım yapılabilecek cazip ülkeler arasında yer almasını sağlamaktadır.

Etiyopya’dan dünyanın diğer ülkelerine nakliyenin nispeten ucuz olması, dünya ülkeleri arasında işgücünün en ucuz olduğu ülkelere birisi olması ve aynı zamanda ucuz hidro enerji Etiyopya’ya yatırımları cazip kılan diğer unsurlardır.

Etiyopya’da politik istikrarın sağlanmış olması ve özellikle işgücü maliyetlerinin oldukça düşük oluşu yabancı yatırımları özendirici rol oynamaktadır. Etiyopya’da bir iş verene bir işgücünün aylık maliyetinin 90-110 dolar civarında olduğu dikkate alınırsa Etiyopya’nın işgücü konusundaki elverişli durumu daha iyi anlaşılabilir.

Etiyopya oldukça liberal bir yatırım kanununa sahip olup, ülkede yatırımları düzenlemek ve yatırımcılara uygun yatırım ortamı oluşturmak amacıyla Etiyopya Yatırımlar Komisyonu kurulmuş ve oluşturulan ortam yabancı yatırımcılar için oldukça elverişli imkanlar sunar hale getirilmiştir.

Yeni yatırım kanunu çerçevesinde ülkede hemen bütün alt sektörler yabancı yatırımlara açık olmakla beraber, özellikle tarım, telekomünikasyon, enerji ve havacılık hizmetleri yabancı yatırımlar için en cazip yatırım alanlarını oluşturmaktadır.

Yapılan çalışmalarla Etiyopya’da yabancı yatırımcılar bürokratik işlemlerde eskisi gibi sıkıntı çekmemekte, yabancılar işlerin büyük kısmı için Etiyopya Yatırım Komisyonu’na başvurumaktadırlar. Etiyopya Yatırım Komisyonu, yatırım izinleri, çalışma izinleri, oturma izinleri ve yatırım yapılacak arazilerin tahsisinde ana merci olarak rol oynamaktadır.

Etiyopya’da özellikle 2000’li yıllardan itibaren doğrudan yabancı yatırımlarda önemli gelişmeler olmuş ve özellikle 2000’li yılların ilk yıllarında genel olarak önemli artışlar görülmüştür. UNCTAD verilerine göre Etiyopya’da 2016 yılı itibariyle yaklaşık 4 milyar dolar düzeyinde gerçekleşen doğrudan yabancı yatırımlar, 2021 yılı itibariyle 4 milyar doların üzerine çıkmış, 2022 yılında 3,7 milyar dolar, 2023 yılında da 3,3 milyar dolar 2024 yılında

ise 3,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2025 yılında ise 4,5 milyar dolar olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırımlar

	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	3 263,00	3 523,00	4 500,00	4 900,00	5 300,00	5 800,00	5 400,00
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	2,10	2,40	3,00	2,60	2,50	2,40	2,00

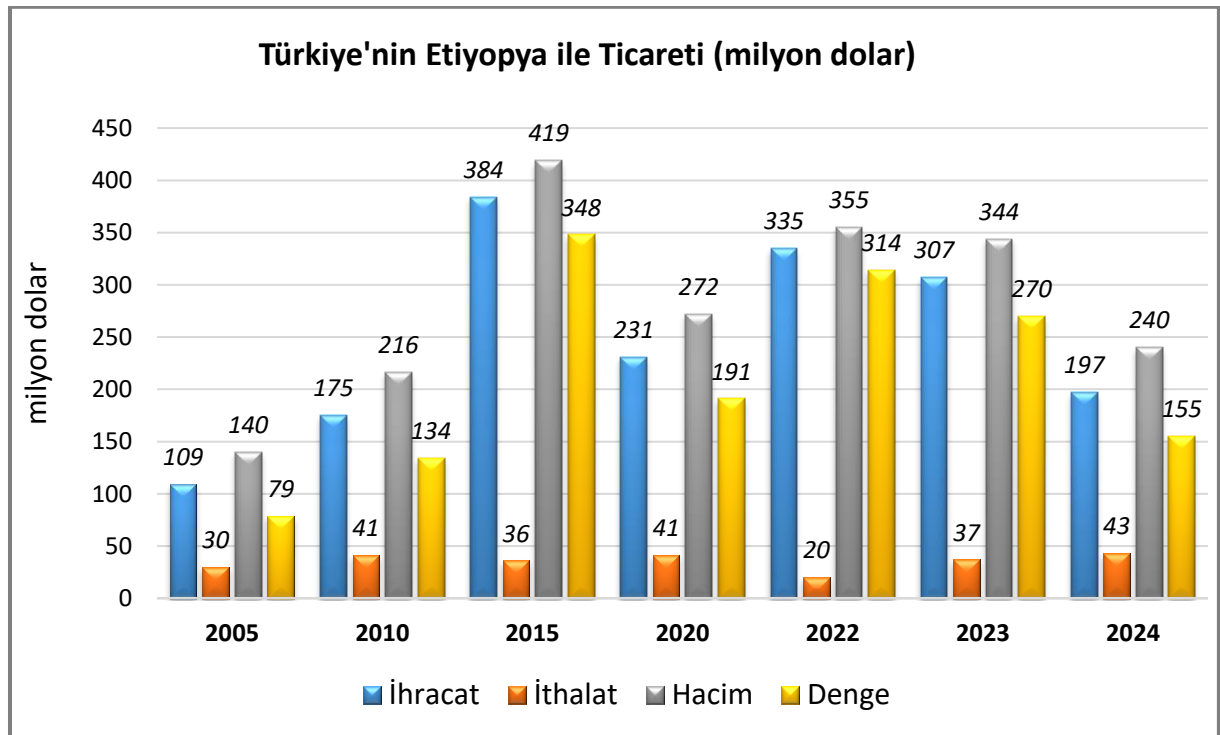
(*) Tahmini Veriler

Kaynak: EIU

TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

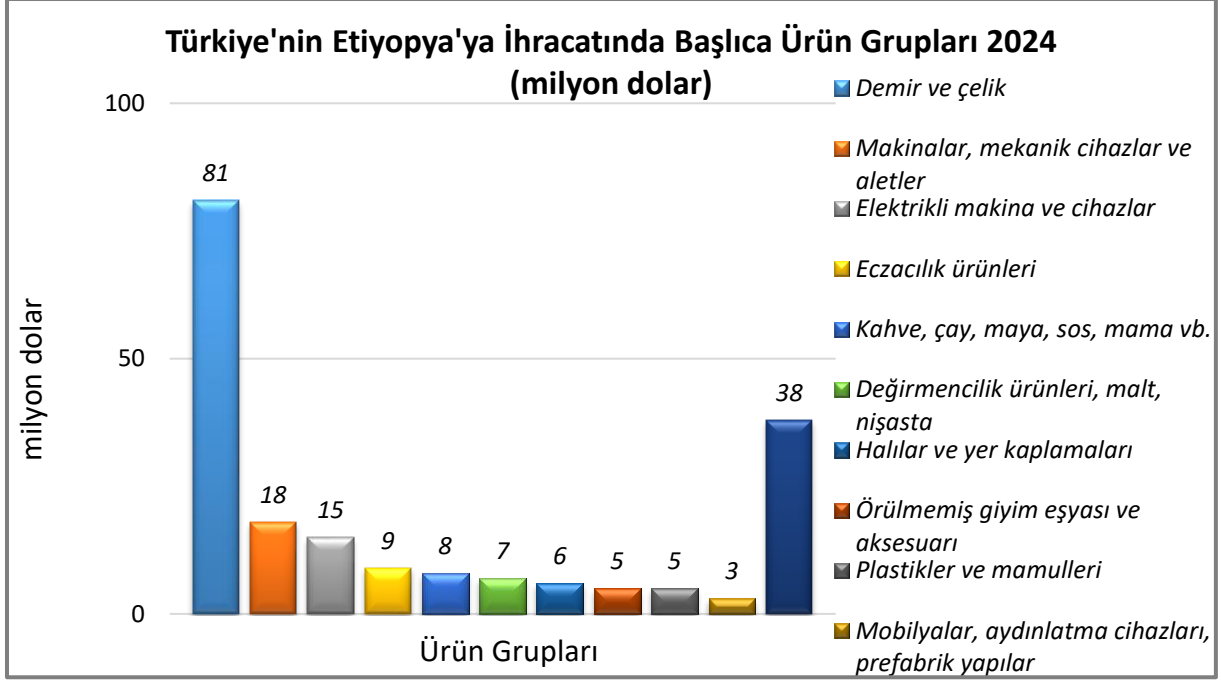
Etiyopya Türkiye dış ticareti özellikle 2015 yılından itibaren önemli ölçüde artış göstermiştir. Etiyopya'ya ihracatımız 2015 yılında 384 milyon dolarla maksimum düzeye ulaşmış, ancak 2020 yılı itibariyle 231 milyon dolar 2021 yılında 354 milyon dolar, 2022 yılında ise 335 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İthalatımız ise 2019 yılında 51 milyon dolarla maksimum düzeye erişmiş, 2021 yılında, 24 milyon dolar, 2022 yılında ise 20 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılında Etiyopya'ya olan ihracatımız 197 milyon dolar, ithalatımız ise 43 milyon dolardır. İki ülke arasındaki dış ticaret ülkemiz lehine fazlalık vermekte olup, 2024 yılında Etiyopya ile olan dış ticaretimiz ülkemiz lehine 155 milyon dolar fazla vermiştir.



Kaynak: Trademap, 12/06/2025 tarihli Yansıma Veriler.

Türkiye'nin Etiyopya'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Etiyopya'ya ihracatımızda 2024 yılı itibariyle başta inşaat demiri olmak üzere tıbbi ilaçlar, dokunmuş halılar ve buğday unu en önemli yeri tutmaktadır. Bu dört ürün toplam ihracatımızda % 90'ın üzerinde bir paya sahiptir.

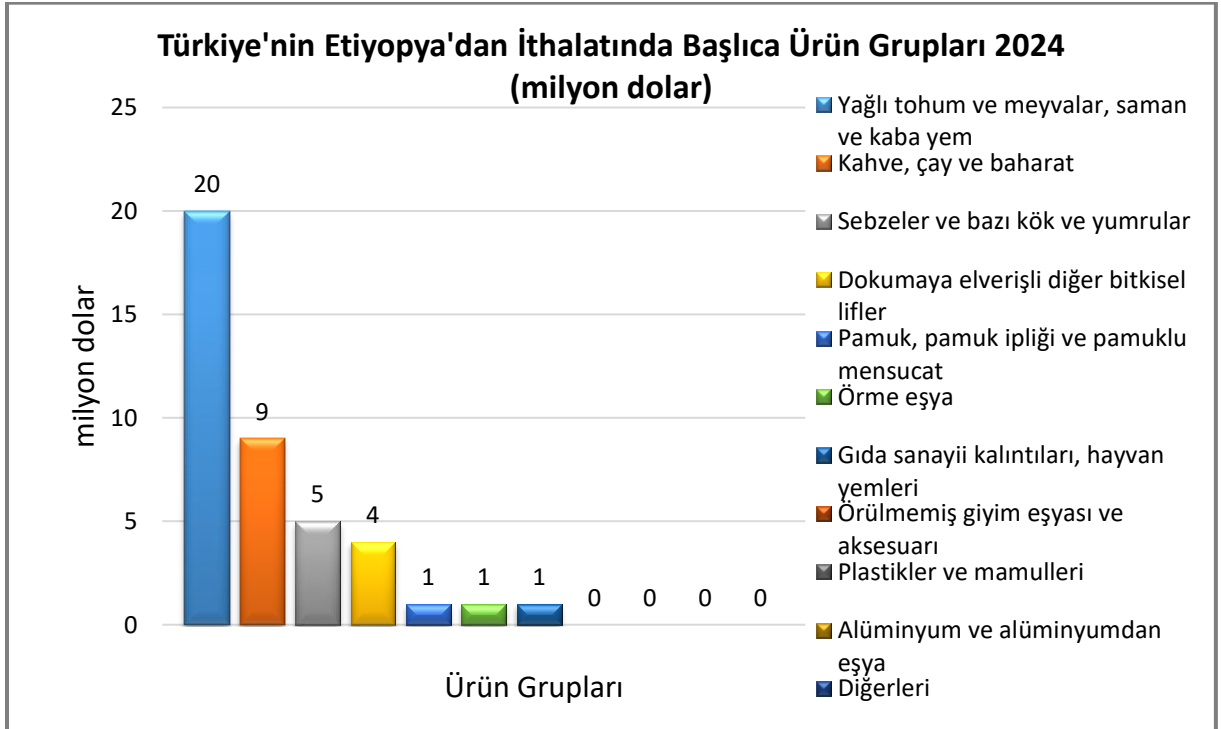


Kaynak: Trademap, 12/06/2025 tarihli Yansımaya Veriler..

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Etiyopya'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Etiyopya'dan ithalatımızda ise yağlı tohumlar (susam), kahve, kuru bakliyat ve keten iplikler en önemli yeri tutmaktadır. Bu dört ürünün toplam ithalatımızdaki payı yaklaşık %90'dır.



Kaynak: Trademap, 12/06/2025 tarihli Yansımaya Veriler.

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:***EK-1: Etiyopya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			3 083 778	2 857 941	3 418 175	100	19,6
1.	0901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	1 513 246	1 224 993	1 517 934	44,4	23,9
2.	1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	208 981	258 468	311 460	9,1	20,5
3.	0603	Buket yapmaya elverişli veya süs amacına uygun kesme çiçek ve çiçek tomurcukları	229 495	231 113	289 072	8,5	25,1
4.	0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	174 212	257 414	176 474	5,2	-31,4
5.	2716	Elektrik enerjisi	0	0	85 411	2,5	-
6.	1201	Soya fasulyesi	44 714	130 178	64 684	1,9	-50,3
7.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	0	5 215	52 528	1,5	907,2
8.	6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	28 995	18 317	49 086	1,4	168
9.	6111	Bebek için giyim eşyası ve aksesuarı (örme)	19 923	15 566	39 526	1,2	153,9
10.	0602	Diğer canlı bitkiler (kökleri dahil) çelikler, aşı kalem ve gözleri; mantar miselleri	25 676	30 816	36 878	1,1	19,7
11.	5306	Keten iplik	4 601	9 135	35 648	1	290,2
12.	2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	1 949	5 082	34 547	1	579,8
13.	6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	16 421	7 889	28 475	0,8	260,9
14.	201	Sığır eti (taze/soğutulmuş)	590	41	28 283	0,8	68882,9
15.	6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, tulum ve şort (örme)(yüzme kıyafeti hariç)	5 761	6 072	27 180	0,8	347,6

Kaynak: Trademap,15/11/2025 tarihli Yansıma Veriler.

EK-2: Etiyopya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			16 544 493	17 036 379	8 007 283	100	-53
1.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge- altı araçları	21 590	12 352	585 428	7,3	4639,5
2.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	97 297	405 765	539 437	6,7	32,9
3.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	133 120	196 141	410 106	5,1	109,1
4.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	354 990	459 649	245 508	3,1	-46,6
5.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	890 693	2 421 599	244 589	3,1	-89,9
6.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	436 450	348 250	202 253	2,5	-41,9
7.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	200 225	133 282	180 086	2,2	35,1
8.	3002	Serum, aşı, toksin vb. ürünler	391 564	170 297	146 902	1,8	-13,7
9.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	103 412	135 722	138 790	1,7	2,3
10.	3808	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici,sürgünleri önleyici, bitkilerin büyümesini düzenleyici ürünler	124 244	163 711	122 816	1,5	-25
11.	8543	Kendine has fonksiyonlu diğer elektrikli makina ve cihazlar	6 073	4 934	102 742	1,3	1982,3
12.	7214	İnşaat demiri	83 271	151 710	95 325	1,2	-37,2
13.	8703	Otomobiller	736 431	575 323	84 425	1,1	-85,3
14.	8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar,	57 081	91 779	82 502	1	-10,1

		konsollar, kabinler, diğ er mesnetler ve sayısal kontrol cihazları					
15.	3302	Sanayide ve içecek imalinde hammadde veya koku verici maddeler ve karışımlar	36 141	28 897	77 997	1	169,9

Kaynak: Trademap,15/11/2025 tarihli Yansıma Veriler.

EK-3: Etiyopya'nın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		4 281 262	3 585 920	3 418 175	100	-4,7
1.	ABD	746 451	515 606	488 732	14,3	-5,2
2.	Çin	453 605	436 047	409 396	12	-6,1
3.	S. Arabistan	287 381	302 514	376 033	11	24,3
4.	Almanya	325 600	172 712	260 184	7,6	50,6
5.	Hollanda	213 146	203 315	214 320	6,3	5,4
6.	Japonya	159 256	116 412	129 795	3,8	11,5
7.	G. Kore	127 436	119 120	125 901	3,7	5,7
8.	Fransa	86 955	90 003	117 353	3,4	30,4
9.	İtalya	100 880	87 877	117 178	3,4	33,3
10.	Kenya	14 042	58 221	99 570	2,9	71
11.	İsrail	69 311	94 124	91 281	2,7	- 3
12.	Belçika	95 251	85 914	79 161	2,3	-7,9
13.	Hindistan	49 433	78 416	73 508	2,2	-6,3
14.	Pakistan	18 473	33 387	70 665	2,1	111,7
15.	İngiltere	74 804	65 126	69 514	2	6,7
...	...	...	...	...	...	...
20.	Türkiye	20 386	37 334	42 504	1,24	13,8

Kaynak: Trademap,15/11/2025 tarihli Yansıma Veriler.

EK-4: Etiyopya'nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		12 034 161	11 983 333	8 007 283	100	-33,2
1.	Çin	2 216 944	2 592 369	3 145 451	39,3	21,3
2.	ABD	1 094 371	1 210 865	1 017 707	12,7	- 16
3.	Fransa	332 432	362 426	747 684	9,3	106,3
4.	Hindistan	611 328	479 149	452 356	5,6	-5,6
5.	İngiltere	423 030	193 771	382 778	4,8	97,5
6.	Türkiye	334 624	306 981	197 178	2,5	-35,8
7.	İtalya	188 997	197 004	182 061	2,3	-7,6
8.	Belçika	333 850	206 562	160 523	2	-22,3
9.	G. Kore	62 988	80 274	147 835	1,8	84,2
10.	Almanya	142 677	187 024	146 117	1,8	-21,9
11.	Singapur	34 732	101 381	138 015	1,7	36,1
12.	Malezya	66 326	81 412	126 958	1,6	55,9
13.	Mısır	104 724	112 277	112 981	1,4	0,6
14.	Kenya	131 961	113 195	111 585	1,4	-1,4
15.	Hong Kong	135 966	132 288	104 683	1,3	-20,9

Kaynak: Trademap,15/11/2025 tarihli Yansıma Veriler.

Ek-5: Türkiye'nin Etiyopya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			334 624	306 981	197 178	100	-35,8
1.	7214	İnşaat demiri	75 947	156 937	78 843	40	-49,8
2.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	6 298	8 207	9 250	4,7	12,7
3.	2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	12 930	4 284	6 749	3,4	57,5
4.	5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	10 058	3 688	6 253	3,2	69,5
5.	1101	Buğday unu	1 410	7 236	6 061	3,1	-16,2
6.	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	2 625	2 762	4 756	2,4	72,2
7.	8502	Jeneratörler	4 208	4 525	4 267	2,2	-5,7
8.	8438	Yiyecek ve içeceklerin sınai amaçlarla hazırlanması veya imaline mahsus makina ve cihazlar	1 144	2 283	2 257	1,1	-1,1
9.	8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. Makinaları	8 710	6 791	2 072	1,1	-69,5
10.	6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	3 149	3 028	1 949	1	-35,6
11.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	2 758	1 423	1 836	0,9	29
12.	6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	1 918	2 518	1 711	0,9	-32
13.	3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	1 148	910	1 708	0,9	87,7
14.	3305	Saç müstahzarları	354	589	1 402	0,7	138
15.	3917	Plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları (manşon, nipel, dirsek, flanşlar, vb.)	1 965	1 095	1 386	0,7	26,6

Kaynak: Trademap (Türkiye verileri)

Ek-6: Türkiye'nin Etiyopya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			20 386	37 334	42 504	100	13,8
1.	1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	4 865	20 391	18 972	44,6	-7
2.	0901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	5 571	6 100	9 290	21,9	52,3
3.	0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	3 680	4 501	5 053	11,9	12,3
4.	5306	Keten iplik	220	4 617	4 442	10,5	-3,8
5.	5201	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	0	0	914	2,2	-
6.	6004	Diğer örme mensucat (en>30cm, elastomerik/kauçuk iplik=>%5)	0	149	908	2,1	509,4
7.	1209	Ekim amacıyla kullanılan tohum, meyve ve sporlar	0	95	692	1,6	628,4
8.	2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	0	0	538	1,3	-
9.	3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialiesterler, vb. (ilk şekilde)	1 317	95	324	0,8	241,1
10.	7601	İşlenmemiş alüminyum	65	145	281	0,7	93,8
11.	6211	Spor, kayak ve yüzme kıyafetleri; diğer giyim eşyası	43	100	210	0,5	110
12.	6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer vb. Eşya ve bunlar için parçalar	35	0	116	0,3	-
13.	6112	Spor, kayak ve yüzme kıyafetleri (örme)	30	0	113	0,3	-
14.	1214	İsveç şalgamı, hayvan pancarı, kök yemler, ot, yonca, üçgül, evliya otu, yemlik lahana, acı bakla, fiğ vb.hayvan yemi	82	54	98	0,2	81,5
15.	5209	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk içeren ve m2 ağırlığı 200 gr. ı geçenler)	1 913	75	84	0,2	12

Kaynak: Trademap (Türkiye verileri)